MINISTRY OF FINANCE

Eurooppalaisen väliaikaisen tuen välineestä työttömyysriskien vähentämiseksi koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa - SURE

Marketta Henriksson, EU-sihteeristön päällikkö
5.5.2020

SURE-asetus

- Komissio antoi **2.4.2020** ehdotuksen asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena.
- Euroryhmä linjasi osana taloudellista pakettia (EVM, EIB ja SURE) pääpiirteistä **7.-9.4.2020** kokouksessaan.
- Puheenjohtajamaan ensimmäinen kompromissiehdotus **16.4.2020**.
- Eurooppa-neuvosto linjasi **23.4.2020** kokouksessaan, että euroryhmän sopima paketti on tarkoitus saada käyttöön 1.6.2020.
- Komission ja jäsenmaiden välisen bilateraalisen takaussopimuksen luonnos jaettiin jäsenvaltioille **25.4.2020**.
- Puheenjohtajamaan toinen kompromissiehdotus jaettiin **27.4.2020**.

Ensimmäinen kompromissiehdotus (16.4.2020)

- Merkittävimmät **ensimmäisen kompromissiehdotuksen** muutokset:
  - välineen laajentaminen myös terveyteen liittyvien menojen rahoitukseen;
  - takausosuuksien määrittäminen (pro rata -suhteessa kunkin jäsenvaltion suhteelliseen osuuteen unionin bruttokansantulosta) ja takauksen rajoittuminen takaussopimuksessa määriteltyyn määrään;
  - tukivälineen väliaikaisuuden tarkempi määritteleminen (taloudellista tukea myönnettäisiin vain poikkeuksellisen tilanteen kestäessä, erääntymislausekkeen mukaan välineen voimassaolo päättyy 31.12.2022); ja
  - takausjärjestelyn täydentävän luonteen korostaminen (komission odotetaan käyttävän EU:n omien varojen järjestelmän katon ja EU:n talousarvion maksumäärärahojen katon välistä liikkumavaraa ennen turvautumista jäsenvaltioiden antamiin takauksiin siltä osin kuin komissio pitää sitä kestävänä ottaen huomioon muun muassa unionin ehdolliset kokonaisvelat).

Toinen kompromissiehdotus (27.4.2020)

- Merkittävimmät **toisen kompromissiehdotuksen** muutokset:
  - on tarkennettu neuvoston päätöksen perusteita saapuville lainahakemuksille:
    - neuvoston tulee lainan määrää päättäessään ottaa huomioon jäsenvaltion olemassa olevat ja odotettavissa olevat tarpeet sekä jo lähetetyt ja suunnitellut lainahakemukset SURE-asetuksen puitteissa, ottaen huomioon tasapuolisen kohtelun, suhteellisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet;
  - on tarkennettu terveyteen liittyvien menojen määritelmää siten, että kyseessä ovat työhön liittyvät terveysmenot.

Takaussopimusluonnos (25.4.2020)

- Lähtökohtaisesti jokainen jäsenvaltio vastaa takaussopimuksen kattavista velvoitteista BKTL-osuutensa verran joka on Suomen osalta 1,726961 prosenttia taattavista vastuista.
- Mikäli joku jäsenvaltioista ei suoriudu mahdollisesta takausvastuustaan, jaetaan tämän osuus ylimääräisinä maksuvelvoitteina muille jäsenvaltioille BKTL:n mukaisessa suhteessa.
- Myös myönnettyjen lainojen korot kuuluvat takauksen piiriin.
- Takaussopimusluonnoksessa määritetty Suomen takausvastuun ehdoton enimmäismäärä on 431 740 142 euroa.

Valtioneuvoston kanta 1/2

- Koronaviruksen aiheuttama talouden epävakaa tilanne on ennakoimaton ja jäsenmaiden talouspolitiikasta riippumatonta. On tärkeää korostaa tarvittavien toimien koordinaatiota EU-tasolla.
- Työllisyyden tukeminen on keskeinen tekijänä poikkeuksellisesta tilanteesta selviämiseksi mahdollisimman vähäisillä negatiivisilla vaikutuksilla.
- Edellyttäen, etteivät asetusluonnos tai takaussopimusluonnos keskeisiltä osin muutu neuvottelujen loppuvaiheessa, valtioneuvosto ei näe esteitä asetusluonnoksen ja takaussopimuksen hyväksymiselle.

Valtioneuvoston kanta 2/2

- Suomi suhtautuu esitykseen avoimesti ja on valmis neuvottelemaan esityksen pohjalta korostaen seuraavaa:
  - Suomi pitää hyvänä, että rahoitusväline hyödyntää osin EU:n omien varojen järjestelmän katon ja EU:n monivuotisen rahoituskehyksen katon välistä liikkumavaraa. Valtioneuvosto myös katsoo, että koronavirus voidaan katsoa 122 artiklan tarkoittamaksi poikkeukselliseksi tapahtumaksi, ja artiklan nojalla perustettava rahoitusväline on siten väliaikainen luonteeltaan. Rahoitusvälineen väliaikaisuuden tulisi selkeästi ilmetä asetuksesta, esimerkiksi sisällyttämällä siihen ns. erääntymislauseke (sunset clause).
  - yksittäisen jäsenvaltion kokonaistakausvastuun tulee olla selkeästi, tarkkarajaisesti ja yksiselitteisesti rajattu.
  - lainojen myöntämisen tulisi perustua mahdollisimman pitkälle objektiivisiin kriteereihin ja komission harkinta lainan myöntämisessä tulisi olla mahdollisimman vähäinen.

MINISTRY OF FINANCE